

HISTORY OF PUNJAB (1469-1799) - I

Semester-IV

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 75

Note : The candidates are required to attempt two questions each from Section A and B carrying 12 marks each and the entire Section C consisting of 8+1 short answer type questions carrying 2+11 marks each.

Section - A

1. Discuss the chief sources of the History of Punjab from 1469 to 1708.
2. Discuss the social and religious condition to peoples during the time of Guru Nanak Dev Ji.
3. Describe the contribution of Guru Amar Das in the development in the Sikh religion.
4. Discuss the Guru Hargobind's relation with Mughal emperors.

Section - B

5. Discuss the causes and importance of the creation of Khalsa.
6. Discuss the role of Banda Bahadur in the establishment of Independent Sikh Rule.
7. Describe the struggle between the Sikhs and Mughals during the time of Mir Mannu.
8. Discuss in detail about the nature of Sikh Misals.

Section - C

9. (a) Write short notes on the following :

(i) Behlol Lodhi	(ii) Masand System
(iii) Bhai Jetha	(iv) Battle of Bhagani, 1688
(v) Bandai Khalsa	(vi) Nabab Kapoor Singh
(vii) Mehtab Singh	(viii) Invasion of Nadir Shah.

8×2=16
- (b) Map question :
Show the places of the Battles of Guru Gobind Singh or Military expenditures of Banda Bahadur in the map of Punjab and write also explanatory note.

For Blind Student's in lieu of Map

(i) Daulat Khan Lodhi	(ii) Vaars of Bhai Gurdas
(iii) Guerilla Warfare of the Sikhs	(iv) Importance of Dal Khalsa.

Punjabi Version

11

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਅ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪੁਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪੁਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਏ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 8+1 ਸੰਖੇਪ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਪੁਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੁਸ਼ਨ ਦੇ 2+11 ਅੰਕ ਹਨ।

- ਭਾਗ - ਉ**
1. 1469 ਤੋਂ 12708 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੋਨਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 3. ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 4. ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਮੁਗਲ ਸਮਰਾਟਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- ਭਾਗ - ਅ**
5. ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਾਜਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 6. ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਵਲੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 7. ਮੀਰ ਮੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 8. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਇ

9. (a) ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

(i) ਬਹਿਲੋਲ ਲੋਹੀ	(ii) ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ
(iii) ਭਾਈ ਜੇਠਾ	(iv) ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਯੁੱਧ 1688
(v) ਬੰਦੀ ਖਾਲਸਾ	(vi) ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ
(vii) ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ	(viii) ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਮਲਾ।
- (b) ਨਕਸੇ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ :
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਯੋਹਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸੇ ਵਿਚ ਭਰੋ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਇਕ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ।
(ਨਕਸੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)

(i) ਦੇਲਤ ਖਾਨ ਲੋਹੀ	(ii) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ
(iii) ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੁਰੀਲਾ ਯੁੱਧ ਪੁਣਾਲੀ	(iv) ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।

8×2=16

11